

Toelichting bij de ADR rapporten

Inleiding

De Kamerleden Ronnes en Omtzigt hebben schriftelijk gevraagd welke onderzoeksrapporten de Auditdienst Rijk (ADR) in 2015 heeft opgeleverd. Voorts vroegen de Kamerleden de toezending van de onderzoeksrapporten over een aantal specifieke thema's, waaronder de bedrijfsvoering bij Defensie. Op vrijdag 19 februari jl. heeft de minister van Financiën een brief naar de Tweede Kamer verzonden, met daarin de toezegging dat de betrokken ministers de gevraagde rapporten nog dezelfde dag of anders zo spoedig mogelijk op de website van de rijksoverheid zult zetten.

Beter door onderzoek

De vraaggestuurde onderzoeken van de ADR worden door Defensie vooral gebruikt om knelpunten in de bedrijfsvoering te vinden of te onderzoeken. Defensie, als opdrachtgever, stelt zich hierbij kwetsbaar op en zet vraaggestuurde onderzoeken vooral daar in waar risico's zich kunnen manifesteren. Defensie gebruikt de rapporten van de ADR om haar bedrijfsvoering goed te houden.

De ADR stelt de rapporten op. Het is aan Defensie om er vervolgens naar te handelen. Hieronder ziet u voor de vrijgegeven ADR rapporten wat Defensie heeft gedaan naar aanleiding van de bevindingen van de ADR. In de rapporten zijn persoonsgegevens en gegevens van externe partijen weggelaten.

Werking Veiligheids Management Systeem (ADR 2015-92)

Een groot deel van de aanbevelingen was al voorzien en is centraal opgenomen in de defensiebrede planning. Ook de resterende (deel)aanbevelingen van de ADR zijn door de defensieonderdelen opgepakt. Aan de aanbevelingen wordt momenteel uitvoering gegeven. Van de 18 aanbevelingen zijn inmiddels 7 aanbevelingen volledig afgerond. Afronding van de overige aanbevelingen loopt door tot na 2016.

Onderzoek beheer vertrouwensfuncties bij de Bestuursstaf (ADR 2015-165)

De twee aanbevelingen zijn overgenomen:

- De wijzigingsbehoefte van IVAN (registratiesysteem VGB) is ingediend en zal naar verwachting in 2016 zijn voltooid.
- De defensiebrede controles zijn in december 2015 en januari 2016 uitgevoerd en worden nog met regelmaat herhaald.

Stand van zaken P-dossiers (ADR 2015-400 en ADR 2015-1497)

ADR 2015-1497 is een vervolgonderzoek op ADR 2015-400. De aanbeveling uit ADR 2015-400 is overgenomen.

Voorlopig blijft de 100% controle achteraf om vast te stellen of de beheersmaatregelen over langere tijd voldoende werken. Deze controle is opgenomen in het controleplan DienstenCentrum Human Resources. De aanbeveling in ADR 2015-1497 om een data-analyse op oude dossiers uit te voeren wordt voor 1 juni afgerond.

Vernietiging sollicitatiegegevens Dienstencentrum Werving & Selectie (ADR 2015-433)

De aanbevelingen van de ADR zijn overgenomen en vertaald naar de volgende acties:

- Het opstellen van een Privacy Impact Assessment (PIA) voor werving en selectie van militair personeel om op grond hiervan acties ter verbetering door te voeren.
- Het vastleggen van een service level agreement met de leverancier van de wervingstool.

Een PIA is inmiddels opgesteld en heeft tot twee aanvullende acties geleid:

- Inrichting autorisatiebeheer — Autorisaties voor de wervingstool en het Platform voor Psychologisch Onderzoek worden op de persoon toegewezen. Het beheer van de autorisaties van de wervingstool is belegd bij het dienstencentrum Werving & Selectie. Er wordt een werkinstructie opgesteld om het toewijzen en beheren hiervan strakker in te richten en administratief vast te leggen. De autorisaties van het Platform voor Psychologisch Onderzoek worden beheerd volgens vastgelegde richtlijnen.
- Een duidelijk privacy statement is opgesteld.

Rapport vervolgonderzoek Pandemie (ADR 2015-121)

De aanbevelingen zijn overgenomen:

- Het onderwerp pandemie is binnen Defensie belegd in het Bedrijfsvoeringoverleg Defensie, waarin alle defensieonderdelen vertegenwoordigd zijn.
- Binnen Defensie wordt het business continuity management (BCM) ook op andere domeinen dan uitsluitend voor IT vormgegeven. Hier ligt een relatie met een initiatief van de Rijksbeveiligingsautoriteit voor een rijksbreed governance calamiteitenplan. Het tijdsplan hiervan is afhankelijk van de beschikbare capaciteit.
- Voor de zomer wordt het Continuïteitsplan Defensie (CPD) geactualiseerd en worden de van het CPD afgeleide continuïteitsplannen bij de defensieonderdelen beoordeeld.
- Zodra aanbeveling twee en drie zijn afgerond, wordt de vierde aanbeveling opgepakt: de maatregelen in het CPD en de nadere uitwerking daarvan worden opgenomen in de reguliere oefenplanning van crisis- en calamiteitenprocedures.

Belegging taken sturen en beheersing materieelbeheer (ADR 2015-910 en ADR 2015-1313)

Alle aanbevelingen zijn overgenomen. Ten tijde van het eerste onderzoek (ADR 2015-910) had CLSK onvoldoende informatie ter beschikking. Bij het vervolgonderzoek (ADR 2015-1313) concludeerde de ADR dat het CLSK de zaken voortvarend heeft aangepakt. Wel concludeerde de ADR dat de borging bij zes van de zeven onderliggende eenheden nog niet was geregeld.

Inmiddels heeft CLSK dat belegd en geborgd door invoering van een compliance officer en via het CLSK Compliance Board. Verdere borging is bereikt door opname van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden in functiebeschrijvingen. Alle aanbevelingen zijn al afgerond of worden naar verwachting voor 1 juli 2016 afgerond.

Digitalisering patiëntendossiers Centraal Militair Hospitaal (ADR 2015-982)

Van de vijf aanbevelingen is de aanbeveling over het opstellen van eisen aan verfilming en de microfilm niet overgenomen. Deze eisen zijn al opgenomen in de rijksbrede Archiefregeling van OCW. Alle overige aanbevelingen zijn overgenomen en zijn al afgerond of worden naar verwachting medio 2016 afgerond.

Rapport werking Veiligheids Management Systeem bij BACK-spelers binnen de Bestuursstaf (ADR 2015 1197)

Alle aanbevelingen zijn overgenomen. Deels zijn ze opgepakt binnen bestaande actieplannen, deels wordt er separaat actie op ondernomen. Naar verwachting zijn de aanbevelingen eind 2016 afgerond, met uitzondering van de aanbeveling om een impuls te geven aan de opleidingen rond het Veiligheids Management Systeem. Omdat eerst een inventariserend onderzoek moet worden uitgevoerd van de opleidingen waar dit onderwerp in past, loopt het uitvoeren van die aanbeveling door tot in 2017.

Onderzoek Ongeschreven Regels (ADR 2015-1410)

Alle aanbevelingen zijn overgenomen. Het CLSK heeft een inspirerende sessie (een zogeheten AIR-Café) gehouden met enkele honderden luchtmachtmedewerkers uit alle lagen van de organisatie maar ook mensen van buiten de luchtmacht. Daarbij is het rapport door de ADR toegelicht. Vervolgens is aan de hand van een aantal prikkelende stellingen uit het rapport (die overigens niet werden herkend) de discussie over deregulering op gang gebracht. Tevens is hierbij de opdracht verstrekt om concreet met deregulering aan de slag te gaan.

Onderzoek Keten Fysieke Post Defensie (ADR 2015-1419)

De eerste twee aanbevelingen zijn afgerond. De procesmodelhouders Facilitair en Matlog Ketenlogistiek zijn geweest op hun rol ten aanzien van de fysieke postketen, en de gesignaleerde knelpunten zijn besproken waarna tot een wederzijdse afgestemde overlegstructuur is gekomen onder voorzitterschap van de procesmodeleigenaar Facilitair.

Momenteel loopt het onderzoek naar de heroverweging van de gehele postbusproblematiek. Dit is naar verwachting afgerond in augustus 2016. Dan kan worden begonnen met de vierde aanbeveling: plaats alle postbussen onder het beheer van Militaire Post Organisatie, verwijder de brievenbussen op de locaties en draag zorg dat alle post ook daar wordt bezorgd zodat de post altijd ontvangen wordt in een afgeschermd omgeving.

Oorzaken blokkeren facturen in ERP M&F (ADR 2015-1605)

Door de invoering van ERP en de toenemende automatisering binnen de logistieke keten werden problemen in het inkoopproces steeds meer zichtbaar. Dergelijke problemen leiden tot blokkeringen bij de automatische factuurcontrole in ERP.

Door de ADR is op verzoek een analyse uitgevoerd om de oorzaken helder te krijgen. In feite is de aanbeveling van de ADR om de geconstateerde oorzaken weg te nemen.

Een projectgroep inventariseert met deelnemers vanuit de hele keten (inkoop, logistiek, financieel) momenteel de oplossingen die bij de oorzaken passen. Vervolgens zullen de oplossingen samen met de lijn worden doorgevoerd. De looptijd van het project bestrijkt heel 2016.

Rapport doorbelasting en facturatie door RVB/DVD aan Defensie (ADR 2015-1602)

Naar aanleiding van de aanbevelingen van de ADR is het Rijksvastgoedbedrijf gevraagd om de resultaten van accountantscontroles in het kader van het jaarverslag te delen. De aanbeveling over de meetbaarheid van de prestaties wordt geborgd in de inmiddels ingerichte overleggen tussen RVB en Defensie over dienstverleningsactiviteiten.

MGLC vergunningen en nieuwe bedrijfsvoering (ADR 2015-843)

Nagenoeg alle aanbevelingen van de ADR zijn overgenomen en inmiddels uitgevoerd. Het enige openstaande punt is de Request for Change voor de problematiek m.b.t. keuringsparameters, opslagtypeteken en afgiftetypeteken. Het betreft een dure en complexe Request for Change. Tot op heden is nog niet duidelijk of deze in uitvoering kan worden genomen.

Risicoanalyse SPOD (ADR 2015-108)

De aanbevelingen van de ADR betreffen de opname van argumentatie en aanvullende informatie in het door CDC op te stellen eindrapport over de mogelijke sourcing van de juridische dienstverlening. Alle voorstellen zijn, in afstemming met de ADR, verwerkt in de rapportage van dit onderzoek, maar ook in de onderzoeken die daarna zijn uitgevoerd.

Informatievoorziening facilitaire dienstverlening (ADR 2015-586)

De eerste aanbeveling is niet overgenomen, het leggen van de relatie tussen producten, assortimenten en processen is een continu proces. Deze overige twee aanbevelingen van de ADR zijn ingebed in de BPB-cyclus.

Privacy audit WPG 2014 (ADR 2015-898)

In totaal zijn 56 verbeterpunten aangegeven. Alle aanbevelingen zijn overgenomen, waarbij zes punten prioriteit hebben gekregen:

- Het systeem van autorisaties.
- De geautomatiseerde vergelijking.
- Het verwijderen en vernietigen van politiegegevens.
- De invulling van de toezichtsfunctie.
- Een centraal coördinerend aanspreekpunt (projectofficier).

- Beheer en onderhoud van samenwerkingsverbanden.

Van deze zes zijn er twee afgerond. De overige worden dit jaar afgerond. Na afronding worden overige openstaande verbeterpunten opgepakt door het centraal coördinerend aanspreekpunt.

Tijdigheid afhandeling veiligheidsonderzoeken bij de MIVD (ADR 2015-155)

De ADR heeft geconcludeerd dat sprake is van een beheerste situatie en geen aanbevelingen gedaan.

Re-integratie bij het CLAS (ADR 2015-1245)

De ADR concludeert dat de meeste bevindingen al zijn afgedekt binnen twee lopende projecten en de expertisegroep Verzuim en re-integratie. De eerste aanbeveling wordt meegenomen bij de opleidingen van commandanten vanuit het programma "Landmacht van morgen 05". Dit programma wordt naar verwachting in 2016 afgerond. De tweede aanbeveling is gedeeld met HDP. Een en ander zal in de nieuwe reïntegratienota van HDP beter worden omschreven. Deze is voorzien voor de tweede helft van 2016. Voor wat betreft de derde aanbeveling wordt opgemerkt dat een nieuw SMT-concept niet nodig is. In die zin wordt de aanbeveling niet overgenomen. Het gaat hier met name om rolvastheid binnen het huidige SMT-concept. Hiertoe zijn recentelijk themasessies binnen de personeelsdiensten verzorgd.

Uitfaseren Legacy Matlog (ADR 2015-840)

Twee aanbevelingen zijn niet overgenomen:

- Het advies om bij bepaalde systemen de ontmantelingstap van de RGW-methodiek uit te voeren. Deze methodiek wordt alleen toegepast als er op voorhand sprake is van impact op de bedrijfsvoering.
- Het advies om bij komende migraties niet teveel uit scope te plaatsen is niet overgenomen, aangezien de scope vooraf een gegeven is en niet wordt bepaald bij de migratie.

De overige aanbevelingen zijn afgerond.

Validering werkplekken en business case DMO op Kromhoutkazerne (ADR 2015-803)

Er waren drie aanbevelingen:

- ADR rapport niet gebruiken als zakelijke rechtvaardiging en als basis om de verhuizing te heroverwegen.
- Communiceer de niet-financiële, politiek bestuurlijke redenen helder.
- Gebruik bij toekomstige business cases de handleiding van MinFIN.

De aanbevelingen zijn overgenomen. Aanbeveling twee en drie zijn verwerkt in het Strategisch Vastgoedbeleid Defensie. Daarin is vastgelegd dat bij de afweging inzake vastgoedbeslissingen (uiteenlopende) doelstellingen zorgvuldig tegen elkaar moeten worden afgewogen. Voor elk vastgoedbesluit moet daarom een integrale *business case* worden opgesteld. De diepgang van de *business case* en de wijze waarop deze wordt uitgevoerd is afhankelijk van de betekenis van het te nemen besluit. De afwegingen worden transparant gemaakt bij de uiteindelijke beslissing. Alleen door openlijk te communiceren zal een uiteindelijke beslissing op draagvlak kunnen rekenen. Bij de afweging van vastgoedbeslissingen gelden niet alleen financiële, maar ook operationele en maatschappelijke overwegingen.